

AUGUST 2022

JURNALUL COMUNEI MOLDOVENEȘTI

Jurnal periodic al comunei Moldovenești

ISSN 2602-1846, ISSN-L 2602-1846

foto: Zăgoni Artila

Se apropie cu pași repezi data de 26-27 august 2022. Ne despart doar câteva săptămâni.

Am început pregătirile din timp. În fiecare zi am adăugat puțin, am format, am rotunjit. Pe de o parte suntem atașați de vechea sa formă deoarece în multe privințe a fost bine așa deoarece era unic, doar al nostru și ne-am putut bucura unul de celălalt fără restricții. Iar pe de altă parte aducem schimbări ca Tu stimate locuitor al Comunei Moldovenești să-ți acorzi un moment de răgaz și să vii cu drag, să participi ACUM, fără limite și reglementări.

După doi ani de restricții, organizăm din nou Zilele Comunei Moldovenești și Festivalul Cepei. Vino, te așteptăm cu drag la vechea locație,

Cu stimă
Ioan Mărginean, primar

Cuprins:

- Prezentăm desfășurătorul Zilelor Comunei
- Anunțuri
- Despre instituția logodnei și alte aspecte practice legate de instituția căsătoriei în dreptul civil român
 - Obligații cetățenești în domeniul situațiilor de urgență
 - Aventuri acasă, recomandări de Societatea Carpatină Ardeleana Turda (EKE)
 - Resfințirea Bisericii Unitariene din Bădeni
- Felicitarea locuitorilor din satul Bădeni

În cele ce urmează, prezentăm desfășurătorul Zilelor Comunei: VINERI, 26 AUGUST:

- Felicitarea cuplurilor care își serbează nunta de aur
- Întâmpinarea musafirilor din localitățile înfrățite

SÂMBĂTĂ, 27 AUGUST:

- Campionat de fotbal și concurs de ciclism
- Concurs gastronomic între sate
- Activități pentru copii organizate de Școala Gimnazială din Moldovenești
- Spectacol pentru copii
- Prezentarea unui exercițiu pentru copii organizat de Asociația Pompierilor Voluntari din Plăiești
- Festivitatea de premiere a participanților la concursuri
- Concert susținut de ALEXIA ȘI CRINA PRAȚA
- Concertul formației Szimpla Karpaci
- Spectacol susținut de Sandor Homonyik
- FOCURI DE ARTIFICII

Anunțuri

- Ca urmare a precipitațiilor scăzute, debitul de apă al izvoarelor care alimentează satele comunei noastre este din ce în ce mai scăzut, iar în albiile pâraielor abia curge apa. Vă rugăm să nu irosiți apa, să o utilizați exclusiv în scopuri casnice (NU pentru irigații, umplerea bazinelor, piscinelor, lacurilor, spălarea mașinilor și utilajelor, etc.). Pentru a evita situațiile de urgență, nu faceți foc deoarece puteți declanșa un incendiu, în sol deschis, nu lăsați focul nesupravegheat! Din cauza condițiilor meteorologice actuale, șansele de incendii și incendii forestiere sunt foarte mari.

- Programul gratuit pentru cadastrarea sistematică și carte funciară a început în luna august a anului trecut cu informarea locuitorilor din comună. În acest an, am reușit să finalizăm măsurătorile terenurilor intravilane din cele șase sate, iar acum ne aflăm la etapa de colectare a documentelor. În primăvară s-a început colectarea documentelor care dovedesc dreptul de proprietate în satele Moldovenești și Văleni de Arieș, la începutul verii a venit rândul satului Podeni, urmând Satul Pietroasa, după care echipa se va deplasa și în celelalte sate din comună. Considerăm că este important să subliniem

faptul că implementarea cu succes al acestui program gratuit este în interesul nostru comun, aplicându-se pe tot teritoriul comunei, atât parcelele intravilane, cât și extravilane ale satelor, Vă rugăm să aveți răbdare, deoarece proprietatea fiecărui cetățean va fi cadastrată.

- Ca și în anii precedenți, organizăm din nou concursul de ciclism în cadrul zilelor comunei. Înscrierile se fac până în 25 august la Centrul local de informare turistică.

- Anunțăm un concurs de desen pentru copiii din comună cu titlul "Târgul". Lucrările pot fi depuse la cadrele didactice ale școlii locale sau la Centrul Local de Informare Turistică până la 20 august.

Despre instituția logodnei și alte aspecte practice legate de instituția căsătoriei în dreptul civil român

Tema principală a lunilor de vară în fiecare unitate administrativ teritorială este oficierea căsătoriilor. Statul român prin instituțiile sale încurajează căsătoria și familia, creând un cadru instituțional și social apt să protejeze persoanele incluse în aceste raporturi juridice.

Înainte de a analiza unele aspecte privind căsătoria, este deopotrivă utilă familiarizarea și înțelegerea noțiunii de logodnă, în condițiile în care și aceasta apare reglementată în Codul Civil român.

Dacă logodna este definită ca promisiunea reciprocă de a încheia căsătoria, căsătoria reprezintă consolidarea acestei promisiuni. Trebuie precizat faptul că încheierea căsătoriei nu este condiționată de încheierea logodnei. Dispozițiile privind condițiile de fond pentru încheierea căsătoriei sunt aplicabile în mod corespunzător, cu excepția avizului medical și a autorizării instanței de tutelă. Logodna se poate încheia în mod valabil doar între bărbat și femeie. În condițiile în care încheierea logodnei nu este supusă niciunei formalități, ea poate fi dovedită prin orice mijloc de probă. Importanța instituției

logodnei prinde contur abia atunci, când potențialii soți se răzgândesc în ceea ce privește încheierea căsătoriei. Codul civil dispune la art. 267 faptul că logodnicul care rupe logodna nu poate fi constrâns să încheie căsătoria. De asemenea ruperea logodnei nu este supusă niciunei formalități și poate fi dovedită prin orice mijloc de probă.

Un aspect esențial este legat de soarta darurilor pe care logodnicii, în speranța încheierii căsătoriei, le-au făcut. În cazul în care se rupe logodna, darurile pe care logodnicii le-au primit în considerare a logodnei, sau pe durata acesteia, în vederea căsătoriei, se restituie. Ne referim aici la daruri cu valoarea mai însemnată, cum ar fi : o locuință, un autovehicul, terenuri, bijuterii valoroase, sau altfel de bunuri, care nu intră în sfera darurilor obișnuite. Darurile obișnuite au în general valoare redusă și sunt oferite la diferite ocazii cum ar ziua de naștere, de Crăciun, etc. Codul civil instituie ca regulă, restituirea darurilor în natură, adică exact acelea care au fost oferite, și numai dacă aceasta nu mai este cu putință, restituirea se face în măsura îmbogățirii. Există o singură excepție de la această regulă, și anume atunci când logodna a încetat prin moartea unuia dintre logodnici.

Necesitatea includerii instituției logodnei în Codul Civil a fost dictată de noile tendințe sociale, precum și a unor noi situații juridice întâlnite frecvent de către instanțele de judecată civile. O reglementare a fost considerată necesară pentru a putea crea stabilitate, previzibilitate în sistem, dar și pentru a crea premisele unei practici judiciare unitare în acest domeniu. Art. 269 dispune că, partea care rupe logodna în mod abuziv poate fi obligată la despăgubiri pentru cheltuielile făcute sau contractate în vederea căsătoriei, în măsura în care au fost potrivite cu împrejurările, precum și pentru orice alte prejudicii cauzate. De asemenea, partea care, în mod culpabil, l-a determinat pe celălalt să rupă logodna poate fi obligată la despăgubiri, în condițiile precizate deja mai sus. Tot în acest context trebuie punctat faptul că dreptul de a cere despăgubiri, pentru întreruperea a logodnei, este de a 1 an de la momentul producerii acestui eveniment. Acest termen, relativ scurt, încurajează părțile să acționeze cu celeritate pentru a reechilibra raporturile materiale dintre foștii logodnici. Utilitatea practică a instituției logodnei rezidă în principal în ipoteza enunțată mai sus, când căsătoria nu se mai materializează.

Față de logodnă, căsătoria este înzestrată cu o serie de drepturi și obligații specifice, reglementate în Capitolul II din Titlul II al Codului civil român. Având în vedere complexitatea și amploarea institu-

ției căsătorie, am ales să aduc unele precizări legate de alegerea numelui de familie, precum și câteva aspecte legate de cheltuielile căsătoriei.

Art. 282 din Codul civil dispune cu privire la posibilitatea acordată viitorilor soți de a-și alege numele de familie. Viitori soți pot conveni să își păstreze numele dinaintea căsătoriei, să ia numele oricăruia dintre ei sau numele lor reunite. De asemenea, un soț poate să își păstreze numele de dinaintea căsătoriei, iar celălalt să poarte numele lor reunite. Utilitatea practică a acestei reglementări prinde contur mai ales atunci când, unul dintre soți (înainte de încheierea căsătoriei) desfășoară o activitate comercială de care este strâns legat numele pe care îl poartă. În unele profesii liberale, prestigiul și reputația sunt indisolubil legate de numele persoanei care exercită acea activitate. În mod evident, schimbarea numelui, care a devenit între timp un element esențial al afacerii, poate aduce prejudicii semnificative activității aducătoare de venituri al viitorului soț. În acest context se justifică deci regândirea oportunității schimbării numelui de familie cu ocazia căsătoriei.

Un alt aspect deosebit de important al căsătoriei se referă la cheltuielile care rezultă din acest raport juridic. Art. 325 și următoarele din Codul civil, definesc noțiuni esențiale legate de instituția căsătoriei cum ar fi : contribuția soților, munca în gospodărie, veniturile din profesie și dreptul la compensație.

Soții sunt obligați să își acorde sprijin material reciproc. Obligația de a contribui la cheltuielile căsătoriei este proporțională cu mijloacele fiecăruia, dacă prin convenție matrimonială nu s-a prevăzut altfel. Orice convenție care prevede că suportarea cheltuielilor revine doar unuia dintre soți este considerată nescrisă. Codul civil acordă îl protejează pe acela dintre soți, care își aduce aportul prin muncă în gospodărie și creșterea copiilor. Potrivit art. 326, munca oricăruia dintre soți în gospodărie și pentru creșterea copiilor reprezintă o contribuție la cheltuielile căsătoriei. Fiecare soț este liber să exercite o profesie și să dispună, în condițiile legii, de veniturile încasate, cu respectarea obligațiilor ce îi revin privind cheltuielile căsătoriei. Art. 328 dispune că, soțul care a participat efectiv la activitatea profesională a celuilalt soț poate obține o compensație, în măsura îmbogățirii acestuia din urmă, dacă participarea sa a depășit limitele obligației de sprijin material și a obligației de a contribui la cheltuielile căsătoriei. Înainte de încheierea căsătoriei este foarte important ca viitorii soți să exprime un consimțământ informat cu privire la regimul matrimo-

nial ales. Ei trebuie să știe că sunt liberi să aleagă un regim matrimonial din mai multe enumerate și reglementate de Codul Civil. Viitorii soți, așa cum rezultă din dispozițiile art. 312, pot alege ca regim matrimonial: comunitatea legală, separația de bunuri sau comunitatea convențională.

Închei prezenta expunere prin a-i felicita pe toți cei care au ales să își unească viețile în acest an prin încheierea căsătoriei. Pe cei care urmează să facă acest pas, îi încurajez în prealabil să se informeze temeinic și de a se consulta în prealabil cu alți specialiști (avocați, psihologi, consilieri matrimoniali, conducători spirituali, etc.) pentru a înțelege cât mai bine ce înseamnă căsătoria în întregul ei. Prosperitatea unei societăți este strâns legată de armonia existentă la nivelul celulei de bază a ei, care este familia, întemeiată pe căsătoria liber consimțită.

Bakk Annamaria Liza, consilier juridic

Obligații cetățenești în domeniul situațiilor de urgență

În primul rând fiecare cetățean are obligativitatea de a se informa cu privire la fenomenele meteo, la atenționări emise de autorități în domeniul situațiilor de urgență cum ar fi: incendiile, inundațiile, mișcărilor seismice, etc

De asemenea cetățenii sunt obligați să ofere ajutor persoanelor neajutorate și autorităților în combaterea situațiilor de urgență, în măsura posibilităților lor.

În conformitate cu Legea nr. 307/2006, cetățenii au următoarele obligații generale:

- Persoanele fizice și juridice sunt obligate să respecte reglementările tehnice și dispozițiile de apărare împotriva incendiilor și să nu primejduiască, prin deciziile și faptele lor, viața, bunurile și mediul.

- Persoana care observă un incendiu are obligația să anunțe prin orice mijloc serviciile de urgență, primarul sau poliția și să ia măsuri, după posibilitățile sale, pentru limitarea și stingerea incendiului.

- În cazul în care anunțul de incendiu s-a făcut cu rea-credință, fără motiv întemeiat, autorul

răspunde contravențional sau penal, potrivit legii, și suportă cheltuielile ocazionate de deplasarea forțelor de intervenție.

- În caz de incendiu, orice persoană trebuie să acorde ajutor, când și cât este rațional posibil, semenilor aflați în pericol sau în dificultate, din proprie inițiativă ori la solicitarea victimei, a reprezentanților autorităților administrației publice, precum și a personalului serviciilor de urgență.

- În cazul incendiilor produse la păduri, plantații, culturi agricole, miriști, pășuni și fânețe, persoanele aflate în apropiere au obligația să intervină imediat cu mijloacele de care dispun, pentru limitarea și stingerea acestora.

În cazurile de forță majoră determinate de incendii, persoanele fizice și juridice care dețin, cu orice titlu, terenuri, construcții, instalații tehnologice sau mijloace de transport au următoarele obligații:

- a) să permit necondiționat accesul serviciilor de urgență și al persoanelor care acordă ajutor;

- b) să permită necondiționat utilizarea apei, a materialelor și a mijloacelor proprii pentru operațiuni de salvare, de stingere și de limitare a efectelor incendiilor produse la bunurile proprii ori ale altor persoane;

- c) să accepte măsurile stabilite de comandantul intervenției pentru degajarea terenurilor, demolarea unei construcții sau a unei părți din construcție, tăierea/dezmembrarea mijloacelor de transport, oprirea temporară a activităților sau evacuarea din zona periclitată și să acorde sprijin, cu forțe și mijloace proprii, pentru realizarea acestor măsuri.

În conformitate cu Legea nr. 481/2004, cetățenii au următoarele obligații:

- să respecte și să aplice normele și regulile de protecție civilă stabilite de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și de conducătorii instituțiilor publice, ai agenților economici ori ai organizațiilor neguvernamentale, după caz;

- să ducă la îndeplinire măsurile de protecție civilă dispuse, în condițiile legii, de autoritățile competente sau de personalul investit cu exercițiul autorității publice din cadrul serviciilor publice de urgență;

- să informeze autoritățile sau serviciile de urgență abilitate, prin orice mijloace, inclusive telefonic, prin apelarea numărului 112, despre iminența producerii sau producerea oricărei situații de urgență despre care iau cunoștință;

- să informeze serviciile de urgență profesionale sau poliția, după caz, inclusiv telefonic, prin apelarea numărului 112, despre descoperirea de

muniție sau elemente de muniție rămase neexplo-
date;

- să participe la pregătirea de protecție civilă la locul unde își desfășoară activitatea;
- să participe la întreținerea adăposturilor din clădirile proprietate personală și, în caz de necesitate, la amenajarea spațiilor de adăpostire din teren;
- să-și asigure mijloacele individuale de protecție, trusă sanitară, rezervă de alimente și apă, precum și alte materiale de primă necesitate pentru protecția familiilor lor;
- să permită, în situații de protecție civilă, accesul forțelor și mijloacelor de intervenție în incinte sau pe terenuri proprietate privată;
- să permită instalarea mijloacelor de alarmare pe clădirile proprietate privată sau aparținând asociațiilor de locatari sau proprietari, după caz, fără plată, precum și accesul persoanelor autorizate, în vederea întreținerii acestora
- să accepte și să efectueze evacuarea din zonele afectate sau periclitate de dezastre, potrivit măsurilor dispuse și aduse la cunoștința de către autoritățile abilitate;
- să solicite avizele și autorizațiile privind protecția civilă, în cazurile prevăzute de lege.

Îndeplinirea obligațiilor prevăzute mai sus revine, corespunzător situației în care se găsesc, și cetățenilor străini care desfășoară activități, au reședința sau se află în tranzit, după caz, pe teritoriul României.

Cetățenii declarați inapți de muncă din motive medicale sunt scutiți, pe timpul intervenției în sprijinul forțelor de protecție civilă, de prestarea de servicii ori de participarea la executarea de lucrări, evacuarea de bunuri și altele asemenea, care presupun efort fizic.

În conformitate cu Legea 260 din 2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor cu modificările ulterioare „...persoanele fizice și juridice sunt obligate să își asigure împotriva dezastrelor naturale, în condițiile prezentei legi, toate construcțiile cu destinația de locuință, din mediul urban sau rural, aflate în proprietatea acestora și înregistrate în evidențele organelor fiscale.

Farkas Marika Izabella, inspector SVSU

Aventuri acasă, recomandări din partea EKE, Turda

Societatea Carpatină Ardeleană Turda (EKE) este o organizație civilă care reunește iubitorii de drumeții și pe cei pasionați de excursie din Arde-

al. Din activitățile principale a organizației trebuie subliniate organizarea drumețiilor săptămânale în toată Transilvania și de asemenea ocrotirea naturii, supravegherea rezervațiilor naturale. Publicația sa este revista (Gyopár) Floare de colț transilvăneană, publicată o dată la două luni.

Asociația a fost înființată la Cluj în anul 1891 de EMKE (Societatea Maghiară de Cultură din Transilvania) purtând numele Erdélyi Kárpát-Egyesület (Societatea Carpatină Ardeleană), pe care i-a urmat filiala din Turda în anul 1982.

În perioada comunistă i-a fost interzisă funcționarea. După schimbarea regimului comunist a fost reînființată în februarie 1991 ca Asociația Carpatină a turiștilor. În perioada următoare s-au organizat destul de puține activități datorită faptului că membrii asociației nu s-au putut întruni din cauza vieții personale ale fiecăruia pe parcursul weekendurilor, iar o parte din membrii făceau parte și din Clubul Montan Turda.

Apoi, în 1994 (după ce Clubul Montan a fost dizolvat), EKE din Turda a câștigat o nouă forță și și-a luat mai în serios propria organizație. A început în 1994 cu 13 membri fondatori, iar în 2008 erau deja 26 de persoane. În iunie 2009 a fost înregistrată ca persoană juridică de sine stătătoare, iar în 2010 deja a avut 57 de membri plătitori. Pe parcursul acestor 30 de ani, numărul membrilor a variat. De la înființare, am participat aproape în fiecare an la taberele naționale EKE. În 1998 i-am ajutat pe clujeni să organizeze tabăra de la Colțești, iar în 2006 am organizat împreună cea de-a 15-a Tabără de la Rimetea.

În 2014, EKE din Turda a întreprins și a organizat Tabăra Națională Intinerantă EKE în satul Plăiești, cu peste 1000 de participanți. Cu această ocazie am prezentat cu dragoste împrejurimile noastre minunate pentru că, da, Dumnezeu ne-a binecuvântat cu o regiune foarte frumoasă, multe de vizitat,

oameni decenti, cinstiți.

De asemenea, am participat de mai multe ori la Tura Memorială de Anduranță Jókai Mór (unii au fost arbitru de traseu, alții au preferat să meargă 10-17-30-55 km).

După organizarea taberei EKE, am construit în Pietroasa o cabană turistică pe terenul întrebunțat de Biserica Unitariană, vizavi de Parohie. Aici sunt bineveniți elevii locali și membrii secțiilor EKE. Elevii liceului Jósika Miklós din Turda, echipa de cercetași și tinerii din satul Moldovenești de asemenea profită cu bucurie de această oportunitate, deoarece este întotdeauna bine să facem o excursie în natură, să petrecem timpul împreună și să admirăm atracțiile naturale ale regiunii noastre. Trebuie să învățăm, să transmitem îndemnul și sfaturile pe care le-am primit de la strămoșii noștri, pentru că și ei au iubit natura, ne-au învățat să o respectăm, să o iubim, să transmitem cu altruism generațiilor viitoare ceea ce Dumnezeu ne-a lăsat.

Pietroasa (Reichenstein în germană, Csegez în limba maghiară) este un sat mic, din comuna Moldovenești, județul Cluj, având o istorie îndelungată. Este situat la 20 km sud-vest de Turda, pe malul pârâului Csegez sau Rákos, sub Piatra Secuiului. A fost menționat pentru prima dată în 1291 sub forma de Chegez. În 1285 secuii i-au bătut pe tătari la granița satului, de pe vârful mijlociu al castelului Csegez, situat pe Piatra Secuiului. Până la Tratatul

de la Trianon, a aparținut districtului Rimetea, din județul Turda-Arieș.

În 1910, raportul maghiari-români, era de aproape jumătate: 291 de români și 287 de maghiari. În 2002, din cei 172 de locuitori, 120 erau români, 50 maghiari și 2 romi. Cifrele de azi sunt și mai triste, aproape că nu au mai rămas maghiari și românii care s-au mutat recent, vin și ei din orașe, ceea ce a schimbat fața satului și încă se schimbă. De menționat că conviețuirea maghiaro-română în sat a fost întotdeauna foarte bună, s-au respectat reciproc limba, religia și obiceiurile

Clădirea Bisericii Unitariene din Pietroasa este de origine medievală, frescele sale au dispărut la renovarea din 1673. Gardul său a fost construit în 1649. Construcția sa din piatră este tipică, majoritatea caselor și gardurilor din sat sunt realizate din piatră, deoarece în zonă există multă piatră, satul vecin, Podeni, a asigurat și materia primă pentru construcția Casei Poporului cu blocuri uriașe de piatră. Urmele acestei mine pot fi văzute și vizitate și astăzi.

Regiunea Valea Arieșului

Regiunea Valea Arieșului, după cum sugerează și numele, este un peisaj de-a lungul râului Arieș. Pe baza originii populației sale și a caracteristicilor geografice ale regiunii, este împărțit în patru regiuni mici. Acestea sunt următoarele: 1. Turda și împrejurimile sale (Copăceni, Săndulești, Tureni, Comșești), 2. Scaunul Arieș (22 de foste sate secuiești), 3. Rimetea și Colțești, situate în valea pârâului Rimetea și 4. Arieșul inferior (Câmpia Turzii, Viișoara, Colonia, Luna, Grindeni, Gligorești, Hădăreni) traducere din "Orașele din regiunea Turda și Câmpia Turzii" de Vilmos Keszeg.

Aș prefera să vorbesc despre obiectivele turistice și oportunitățile de drumeții. Despre istoria, geologia, demografia sa etc. mai degrabă ar trebui

să vorbească mai mulți experți, deși fiecare persoană care locuiește aici, și din punctul meu de vedere, fiecare maghiar care trăiește aici, ar trebui să știe cât mai multe despre acest peisaj, pentru a ști cine a fost acolo și unde se îndreaptă.

Așadar, printr-o diferență de nivel de ceva mai mare de 1.000 m, izvoarele noastre se reped din munți spre câmpuri, să se adune acolo și să încetinească curgând prin albia Arieșului în Mureș.

În zilele senine pot fi văzute vârfurile acoperite de zăpadă ale munților Parâng, Retezat, Făgăraș, Bucegi și Rodnei din următoarele puncte înalte ale zonei: Piatra Secuiului, Ardașcheu, Piatra Vidolm (1285), Piatra Corbului, Vârful Piliș, Masivul Bedeleu, Detunatele, Piatra Ceții, Vârful Data în Cheile Aiudului.

Cheile Turzii, Cheile Tureniului, Cheile Poșaga, Cheile Runchiului, Cheile Ocolişelului și aproape toate pâraiele care se varsă în Arieș ajung la râu prin chei și versanți spectaculoși. Cascadele care se găsesc în zonă, chiar dacă nu sunt la fel de spectaculoase ca și cascada Niagara, dar merită atenția noastră, de exemplu cascada Șipote care cade pe aproape 1 km, formând tuf calcaros, și recent am descoperit o cascadă mică, dar și mai spectaculoasă, de-a lungul traseului care duce la Piatra Vidolm, deasupra la Lunca, al cărei nume nici nu îl știm, dacă există un nume. Pot aminti și așa-numita Huda lui Păpară, pârâu ascunzător, care nu poate fi ratat în tururile noastre datorită „bogăției”. Are o cascadă spectaculoasă, care a sculptat o „cadă” în fața stâncii, apoi a săpat o peșteră în stâncă, iar creaturi unice, rare s-au stabilit în această peșteră. Pentru a le proteja, peștera a fost închisă nu cu mult timp în urmă și doar cercetătorii au acces.

Comunitățile de moți, mocani, români, secui, maghiari, sași, evrei și romi sunt amestecate în așezările împrăștiate printre dealuri și munți. Roșia Montană, Arieșeni, Bistra, Baia de Arieș, Valea Ierii,

Sălciua, Buru, Moldovenești, Mihai-Viteazu, Turda, Câmpia-Turzii, Grind și multe, multe alte așezări fac regiunea Valea Arieșului diversă, prin cântecele și obiceiurile populare, prin ocupațiile sale și prin patrimoniul ei arhitectural.

Este foarte frumos să pleci în excursii în străinătate, o fac și eu, dar mereu sunt surprins de cât de frumoase sunt locurile în „curtea” noastră de acasă și cât de pline de istorie, trebuie doar să ne deschidem ochii și inimile.

Sipos Árpád

Resfințirea Bisericii Unitariene din Bădeni

Stimate cititor,

Este greu de redat în cuvinte sentimentul care domina în comunitatea din Bădeni la resfințirea Bisericii Unitariene în 26 iunie 2022.

Presupun că la începutul începuturilor același sentiment l-au avut strămoșii noștri când și-au ales așezarea măsurând atât spațiul spiritual, cât și cel al caselor construite pentru familiile lor, dorind să ridice din temelii locuințe atât lor, cât și pentru Dumnezeu. Știau că pe lângă munca sârguincioasă doar prin credință poți trăi și cu ajutorul lui Dumnezeu, construind acestuia lăcașul sfânt, biserica, bunul Dumnezeu trăia printre ei.

Viața acestui lăcaș este la fel de veche ca și viața satului ca atare. Biserica aflată acum la vedere, construită în 1809, este cu siguranță a patra biserică care a încorporat pietrele celor anterioare și a fost construită pe temeliiile lor, precum Viața însăși. Unor generații li se dă sarcina de a construi, iar altele de a avea grijă de ele. Nouă ni s-a dat sarcina de a le păstra și de a îngriji.

Ideea renovării bisericii și pregătirea planului de renovare a început în 2007, dar abia după 15 ani, în 2020 s-a realizat dintr-o licitație a Uniunii

Europene, cu sprijinul Guvernului Ungariei, voința congregației și cu ajutorul lui Dumnezeu. Data de 26 Iunie a fost prilejul înălțător de a sărbătorii resfințirea bisericii renovate.

Slujba a fost oficiată de István Kovács, episcopul Bisericii Unitariene Maghiare, care a binecuvântat biserica reînnoită și congregația la adresa căreia a folosit o frumoasă comparație cum că este asemeni unei frânghi de cânepă a cărei forță constă în firele adunate laolaltă păstrând legătura dintre trecut și prezent.

Cuvântul de salut la adresa congregației și a invitațiilor a fost susținut de Béla Fekete, preotul bisericii și curatorul Istvan Csép.

După spectacolul ansamblului cameral Flautino, arheologul dr. Zsolt Csók a prezentat istoria bisericii, în urma căreia au fost rostite discursurile de mulțumire de către: Márton Csécs, protopopul regiunii Cluj-Turda; viceprim-ministrul Hunor Kelemen; d-na Kata Demeter, consul al Consulatului General al Ungariei din Cluj-Napoca; Ioan Mărginean fiind prezent ca primarul Comunei Moldovenești, ca localnic și ca secretar al parohiei și bucurându-ne cu prezența lor D-na Ilona Nagy, primarul comunei înfrățite Kisbágyon, și Anthoni Makar, pastorul congregației înfrățite West Shore din Cleveland.

Elevii școlii generale din Bădeni au interpretat balada Meșterului Manole sub îndrumarea D-nei învățătoare Kinga Köntös. Cu această ocazie congregația le-a dăruit celor care au contribuit la renovarea bisericii diplome, iar congregației înfrățite o placă memorială.

Curatorii Dezső Kiss Jr. și István Csép i-au adresat cuvinte de mulțumire preotului bisericii pentru munca depusă în vederea renovării.

Deși slava îi aparține singur lui Dumnezeu

odată și pentru totdeauna aș dori să le mulțumesc pe această cale tuturor celor care au crezut, susținut, încurajat și perseverat în această lucrare pentru a o transforma în realitate.

Fekete Bela, preot unitarian

Dragoste fără hotare Dragi prieteni din Bădeni!

La începutul anilor 2000 ne-am informat întâmplător dintr-o emisiune difuzată la radio de existența unei așezări în Transilvania cu numele Bagyon asemănător numelui localității noastre.

Din acel moment au fost demarate cercetări și căutări. Primarii din acea vreme s-au contactat și au început demersurile pentru semnarea unui contract de înfrățire, care în cele din urmă s-a înfăptuit în data de 20 iunie, 2003. Aceasta asociație va împlini în curând 20 de ani. În tot acest timp numeroase întâlniri, zile petrecute împreună s-au întipărit în inimile noastre. Reciproc ne-am cunoscut trăirile sufletești, ne-am împărtășit bucuriile și supărările. În acești 20 de ani a crescut o generație și comunitatea s-a dezvoltat semnificativ. Copii de atunci au devenit părinți, iar părinții la rândul lor bunici. Uneori chiar și în zilele monotone din cursul săptămânii ne sunăm și ne interesăm unii de alții.

În contextul actual timpul este de neprețuit, precum și legăturile interpersonale. Întâlnirile și acele momente petrecute împreună, chiar dacă se rezumă doar la un sfârșit de săptămână devin valoroase. Cine nu-și amintește cu drag de acele excursii, mesele bogate și gustoase, clipele fericite pe care le-am putut trăi împreună?! Acele zile petrecute în Cheile Turzii, Salina Turda, excursia la Alba Iulia, taberele de dans popular, Zilele comunei, inaugurarea statuii și cel din urmă, sfințirea Bisericii Unitariene din Bădeni sunt și vor rămâne amintiri de neuitat.

La fiecare întâlnire ne străduim să dăruim ceva pentru a întări acea legătură de sânge.

Granițele stabilite din punct de vedere geografic, întâmplările din istorie nu au puterea de a despărți deoarece ne unește reciproc un sentiment nemărginit: "DRAGOSTEA FĂRĂ HOTARE".

Vă trimitem aceste rânduri dragi prieteni, în numele Consiliului Local și al tuturor locuitorilor din Kisbágyon, cu stimă,

Nagy Attilane, primar